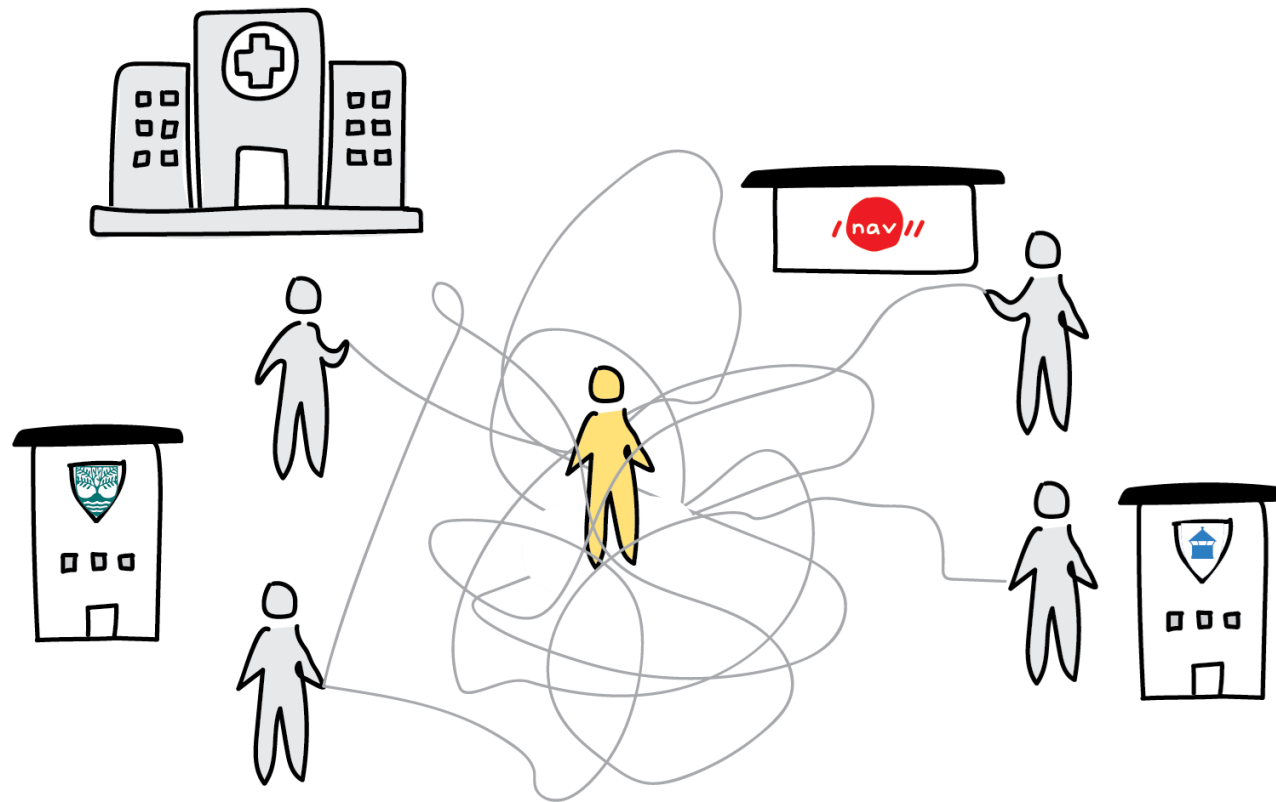

Samskaping I Vest

Erfaringer og læringspunkter fra Samskaping i Vest

Ved Trude Senneseth,
Programansvarlig
Psykologspesialist / PhD
kandidat

Gardermoen, 21.10.2025

Et samarbeid mellom:

..idag

- **Utfordringsbilde: manglende forståelse for hverandres kontekster**
- **Samarbeidsrelasjoner og relasjonell koordinering**
- **Vi kan lykkes med Sosial Innovasjon**

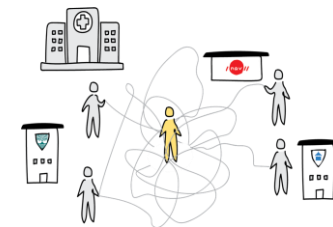
Sosial Innovasjon er nødvendig for å løse fremtidens komplekse oppgaver

Sosial Innovasjon (SI) er en prosess der sosiale relasjoner endres, og involverer nye måter å ha kunnskap, å forstå, å gjøre og å organisere på.

“a process of changing social relations, involving new ways of doing, organizing, framing and knowing”

(Definition by Pel et al, 2019)

VI HAR MYE KUNNSKAP VI KAN BYGGE PÅ

LØSNINGSFORSØK HAR IKKE FUNGERT

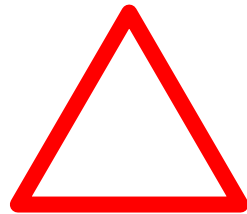
Satsinger som samhandlingsreform og pasientforløp har ikke løst problemet for pasienter med komplekse behov.

En hovedgrunn er at mangel på **kontekstuell kunnskap** mellom tjenesteytere (Vik, 2018) gjør samarbeidsrelasjoner og tilpasning av tjenester vanskelig.

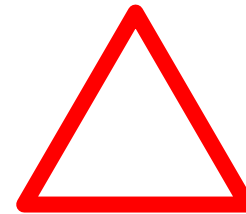

KONTEKSTUELL «FITNESS» I «MULTI» LANDSKAP

Trenger **KUNNSKAP** om hvordan problemene utspiller seg lokalt, for alle aktører
Unngå å implementere løsninger som kommer fra en **MONO-KULTUR**, som ikke passer i andre
institusjonelle miljøer (organisasjoner/fag/tradisjoner/ kulturer/praksis/regelverk)

LOW CONTEXTUAL FIT

hindrer implementering og innovasjon kommer ikke individ/samfunn til gode

**KAN VI LAGE NYE LØSNINGER SOM
SOM PASSER DER DEN SKAL TAS I BRUK OG
DERFOR IMPLEMENTERES OG LØSER PROBLEMET?**

Sosial Innovasjon og Aksjonsforskning

Fra å forske på

Til å forske med

Skape kontekstuell kunnskap og tiltak

For å skape bedre liv, bedre helse og bedre liv for innbyggerne

(Bok om Aksjonsforskning av Dina von Heimburg, Ottar Ness)

(

Bærekraft

Sustainability

Able to sustain...

(Koskela-Huotari et al., 2024)

‘It takes a community to sustain an adult...’

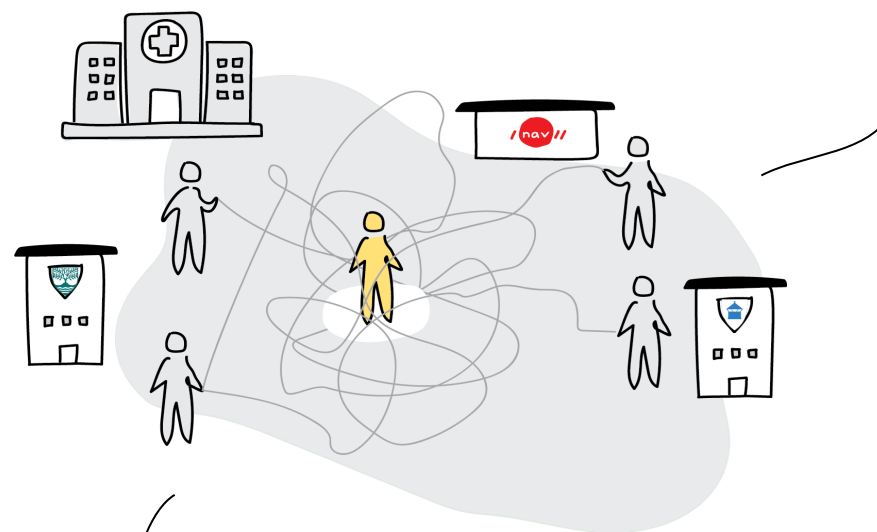
(Emma Thomphson, mor i filmen “Whats love got to do with it”, Netflix)

2019: SAMSKAPTE FELLES UTFORDRINGSBILDE

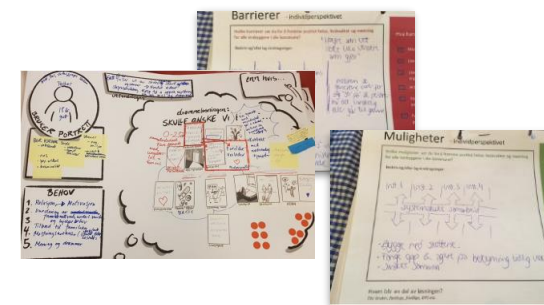
Nyhetsbildet var med å sette problemstillingen på dagsorden
Historien til Marta var viktig input for prosjektet. Hvordan opplever ungdom hjelpen de får i dag. Marta stod frem med sin historie i Vestnytt.

«Marta (25) har vært psykiatrisk pasient i ti år. Hun mener ungdom som sliter ikke får god nok hjelp.»

Samhandlingsdagen 2019 gav viktig innsikt rundt problemstillingen lokalt

Pasienter og pårørende, ledere og tilsatte i spesialisthelsetjeneste/ Øyane DPS, primærhelsetjenestene i Askøy og Øygarden, og NAV, skapte et felles utfordringsbilde og ønsker for fremtiden.

Deltakerne ble satt i grupper på tvers av aktører for å dele innsikt om behov og utfordringer, muligheter og barrierer.

Frustrasjon rundt dårlig samarbeid

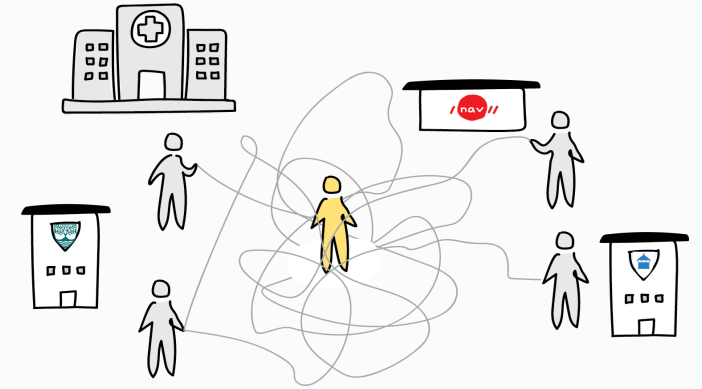

Hvordan skal vi
komme oss fra
kaoset til harmoni?

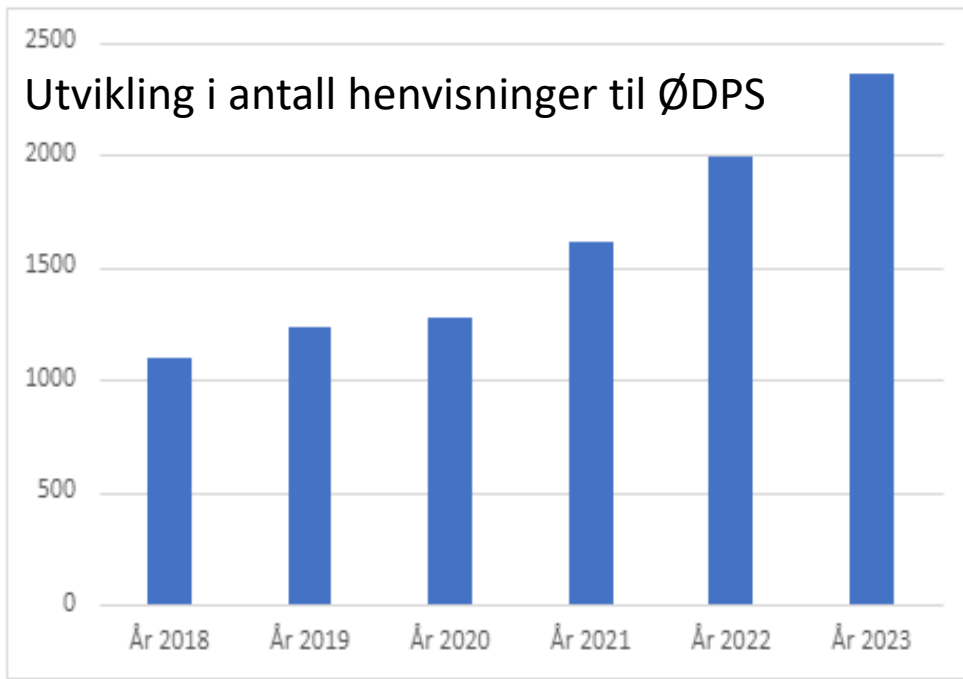
Gode overganger og
godt samarbeid.

SAMSKAPING I VEST 2019-

- DPS RÅD/ Samhandlingsrådet er styringsgruppe
 - Hva skjer og hvordan skal vi håndtere det; (sammen/hver for oss?)
 - Hvem angår det (som må delta)
 - Hvordan skal vi gjøre det (Øyane Modellen)

Konstituert politistasjonssjef Sven Erik Midthjell

Vi håndterer flere og mer syke pasienter

Regionleder i NAV region vest Helga Torgersen

Høy sykefraværet pga psykiske vansker/lidelser. Veldig bekymra for gjeldsbelastning

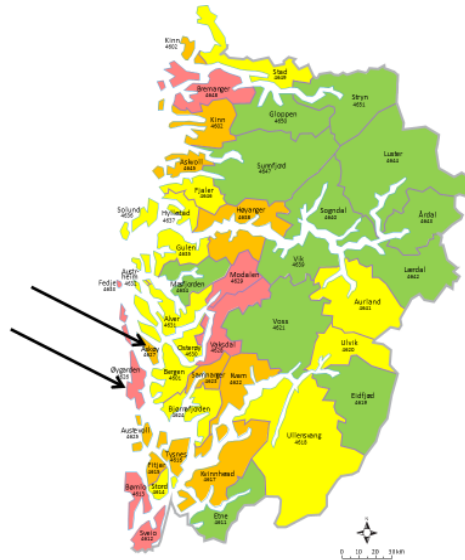
8 100 personer i alderen 20 – 66 år står utenfor arbeidsliv og utdanning i Øygarden og Askøy

➔ Askøy 18,1 %
Øygarden 21,1 %

Utenforskap (20-66 år)
Vestland: 18,2%

- Under 17%
- 17% – 19%
- 19% - 21%
- Over 21%

NAV
Følsomhet Intern (gul)

Assisterende kommunalsjef Tove Helleland

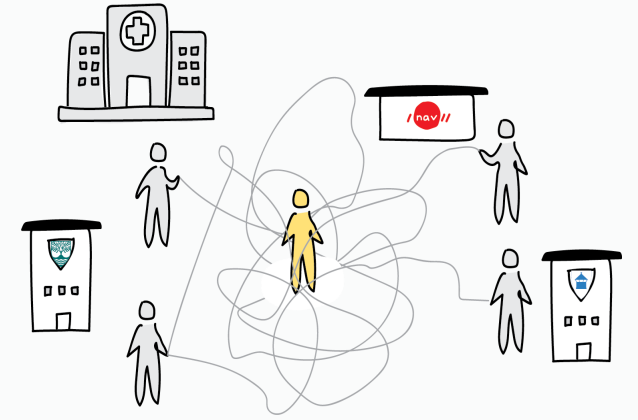
Vi kjenner at det hardner til: utagering, vold og bekymringsmeldinger øker. Svak kommuneøkonomi som har vart over tid. Slitasje i systemet

Sektorsjef Familie og inkludering Torill Svendsen

Behov for å bygge flere psykiatriboliger men ikke budsjett til dette. Press på tjenestene, dobling på henvendelser til Psykiatritjenestene, stram økonomi.

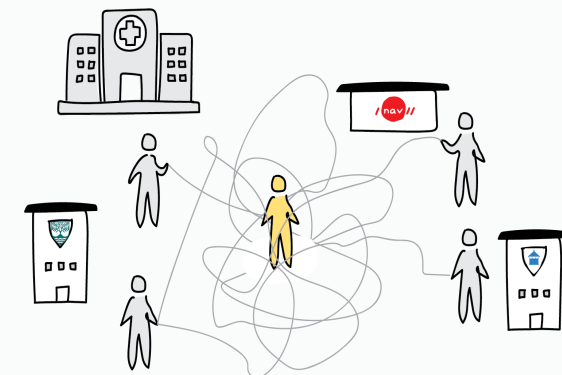
HVA ER SAMSKAPING I VEST

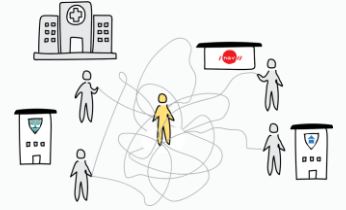
- Et praksisfellesskap
- Tar felles ansvar for felles pasienter med psykisk helsevansker i området gjennom:
 - Ledernettverk
 - Nettverk for erfaringskompetanse
 - Portefølje av forskning, innovasjon og utviklingsarbeid i flere prosjekter

Sentrale Spørsmål

- Hvem skal samarbeide? (hvem gir tjenester)
- Hva skal vi samarbeide om? (pasienter / brukeres livskvalitet)
- Hvordan opplever våre felles pasienter samarbeidsutfordringene?
- Hvordan oppleves samarbeidsutfordringene for de som gir tjenester?
- Hvordan ser samarbeidsutfordringene ut i et systemisk perspektiv?
- Hva kan vi gjøre for at det skal bli bedre?
- Hvordan kan vi følge med at endringer får tiltenkt konsekvens, og ikke andre uønskede konsekvenser?

Ledernetverk, Samskaping i Vest

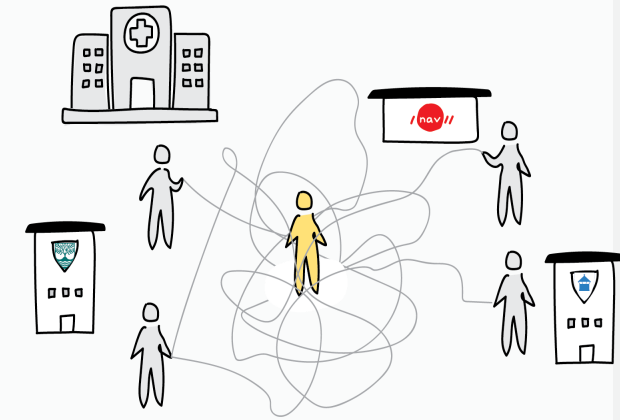

- Realisering av intensjonene for helsefelleskap krever felles ledelse av mellomrommet mellom spesialisthelsetjeneste og kommuner.
- Ledernetverket skal bidra til å bygge en kultur der kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten setter innbyggerens/pasientens behov i sentrum.
 - tydelige gjensidige forventninger,
 - felles forståelse av oppgavedeling og rolleavklaring
 - felles satsinger på nødvendig innovasjon
 - økt relasjonell kapasitet

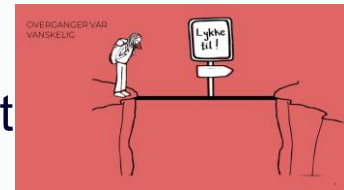

Portefølje av prosjekter

Samskaping i Vest

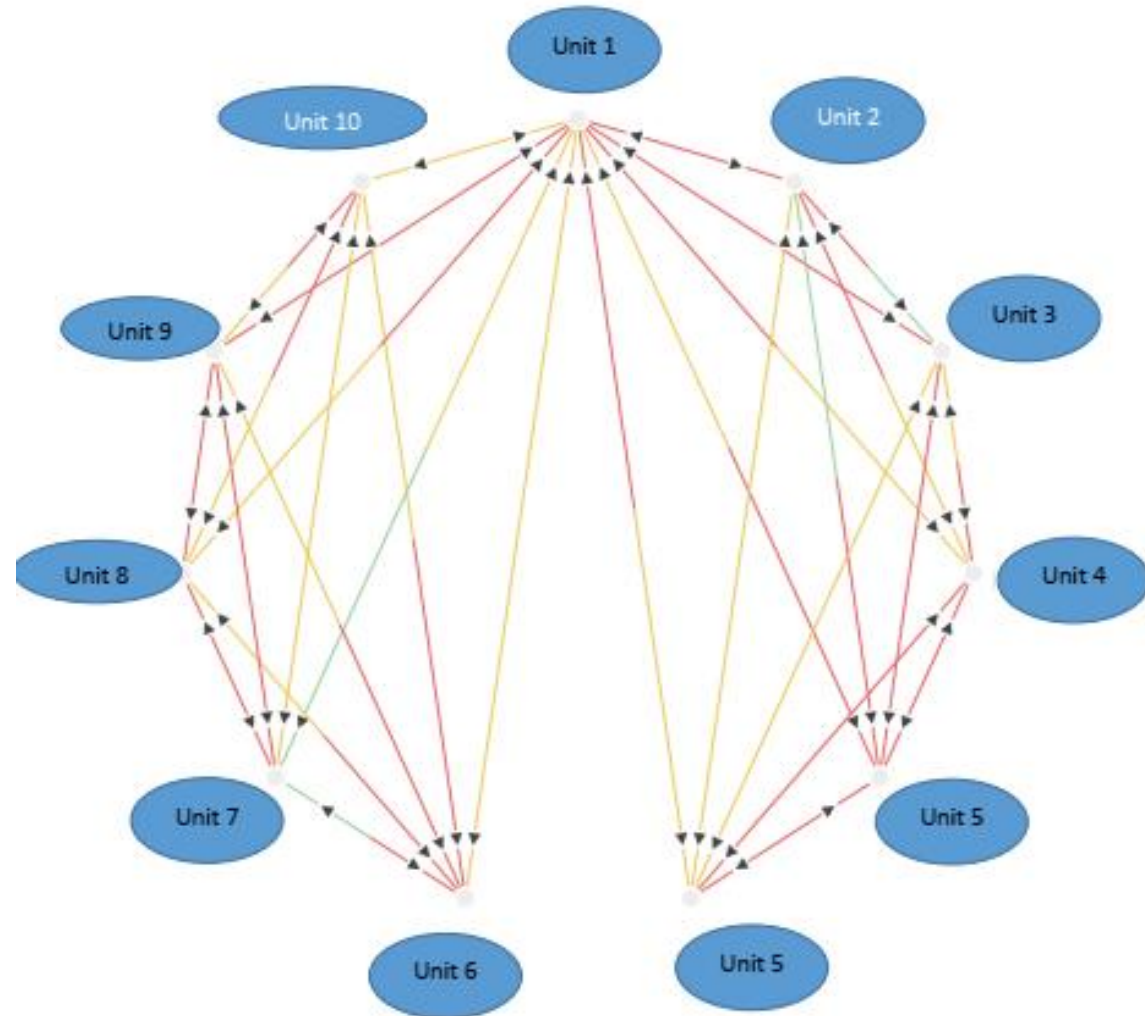

- Målt samarbeidsrelasjoner med Joint Action Analytics
- “Pasientens helstjeneste i et helsefellesskap” (2020-2022)
 - Tillitsbyggerne
 - SAMSKAPT: Øyane-modellen for innovasjon i helsefellesskap brukes i nye prosjekter
- Svingdørsprosjektet: MULI team og MULI app (2021-)
- Ansvarlig Håndtering av Øket Henvisningsmengde (2024-2025)
- BROBYGGERNE (2024-)
- Muliteam på håndtering av vold
- FACT
- IPS

MÅLING AV SAMARBEIDSRELASJONER MED JOINT ACTION ANALYTICS

**Viktigste informasjonskilde om samarbeid er de som leverer tjenestene:
derfor må man skape nysgjerrige dialoger, der man spør for å lære**

Tjenestedesign skaper nye relasjoner og nye måter å gjøre ting på

- Tjenestedesign

Pasientens behov i sentrum for utvikling av nye løsninger

StimuLab: Pasientens helsetjeneste I et Helsefellesskap

Innomed: Svingdørspasienten

Innomed: Ansvarlig Håndtering av Øket Henvisningsmengde

NÅ KJØPER VI SELV

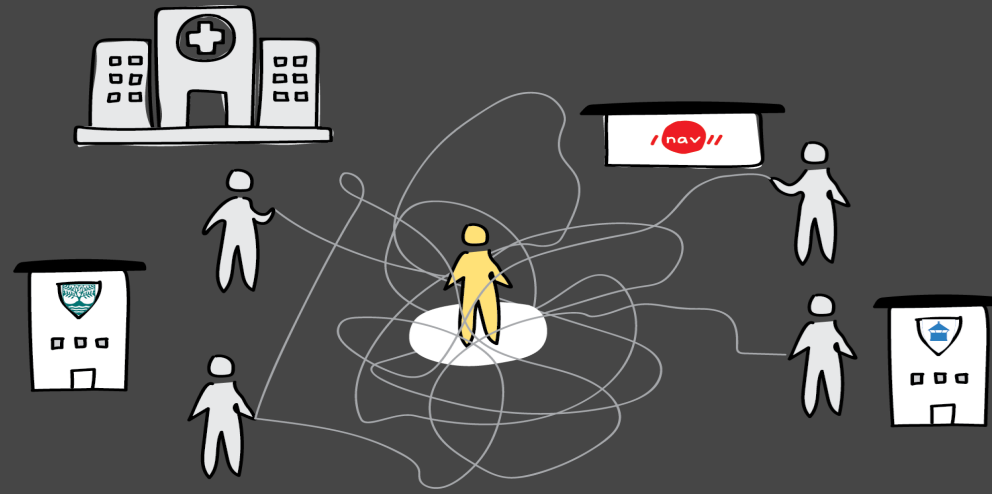
«Jeg kunne ønske at jeg blir sett ut fra hvordan jeg har det, og ikke bare en diagnose.»

Person med rusutfordringer og psykiske lidelser

«De gangene vi har tid fungerer
samhandlingen, men om vi har lite tid er
det vanskelig. Det er viktig at vi får begynt
tidlig nok og kan gå igjennom det som er
viktig.»

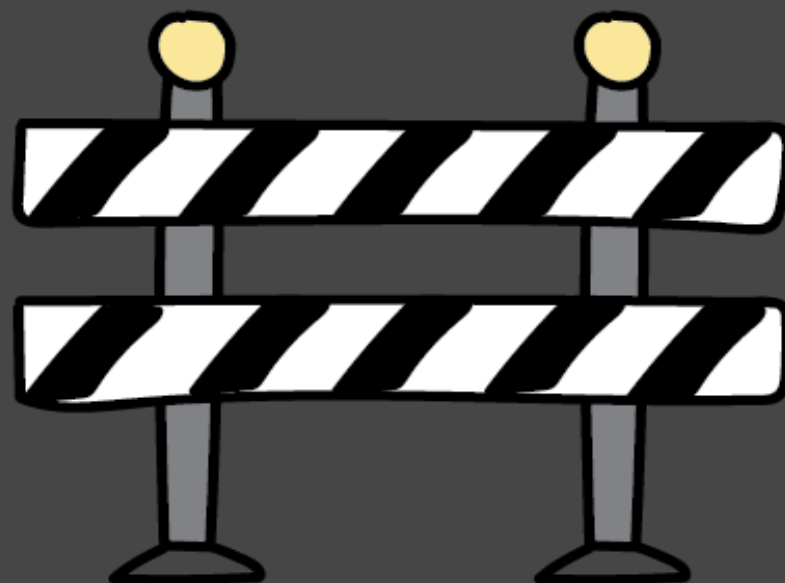
Ansatt i spesialisthelsetjenesten

Når vi blir kjent med hverandre øker evnen til

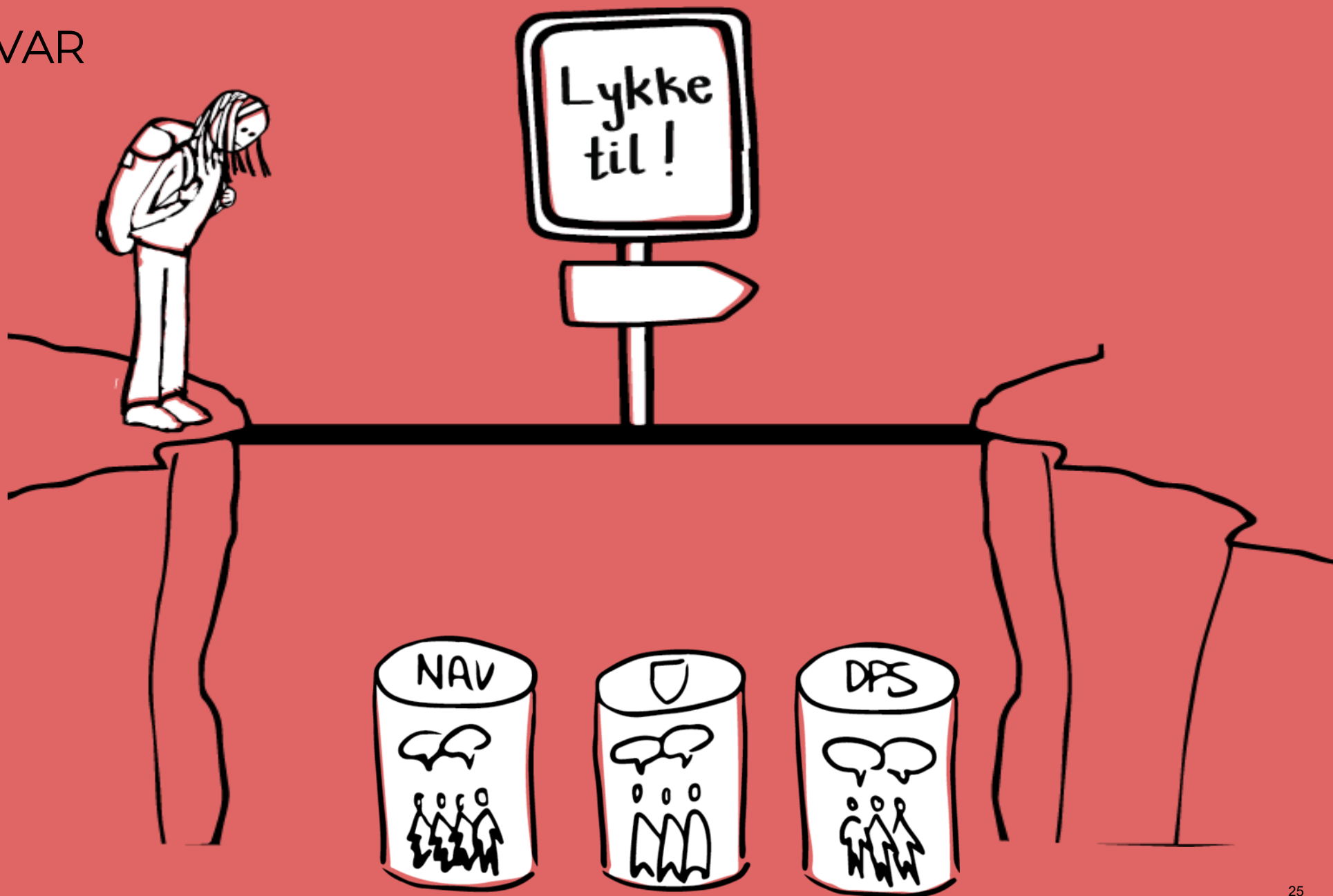
MENTALISERING

Å se den andre innenifra og se seg selv utenifra

Vi vet mer om utfordringene og hva vi kan gjøre noe med

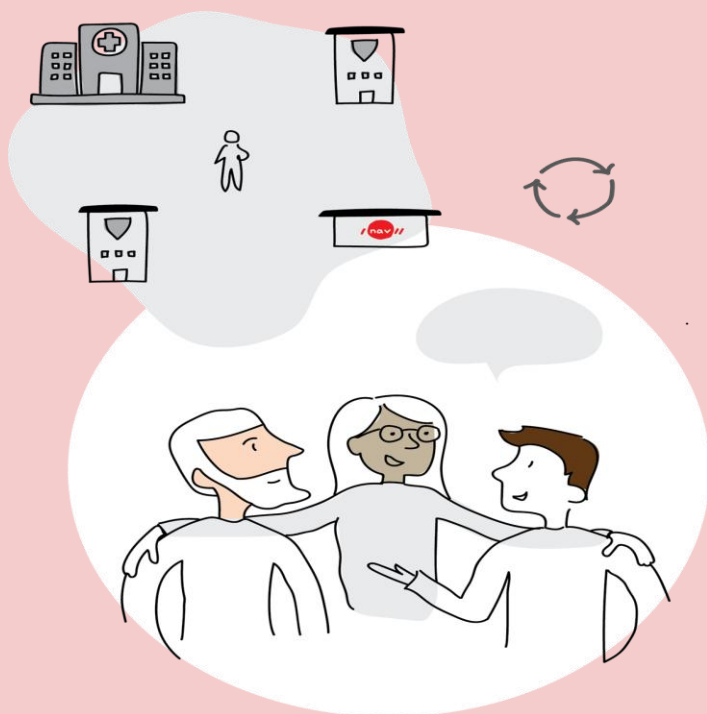
OVERGANGER VAR VANSKELIG

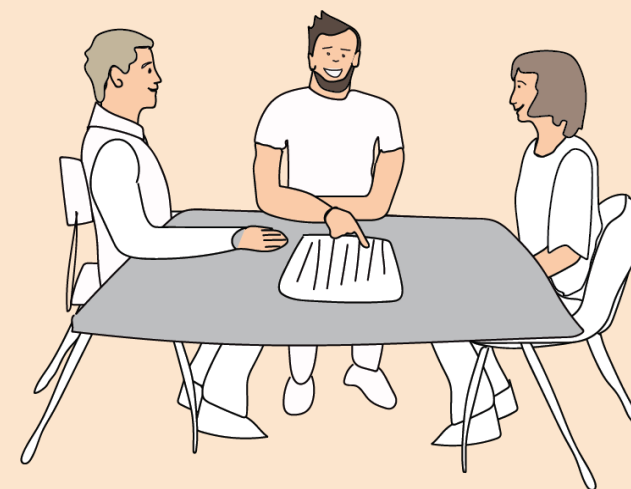
Tiltak utviklet i StimuLab

Tillitsbyggerne

Pasientens Møte

PRINSIPPER FOR INNOVASJON I ØYANEMODELLEN

Når vi skal jobbe med innovasjon i Helsefellesskapet jobber vi i Øyane modellen etter noen felles prinsipper. Prinsipper for **hvordan vi skal jobbe**, og for hvordan vi skal **lede og organisere oss**.

Ta utgangspunkt i våre felles brukere

Vi tar utgangspunkt i det våre felles brukere forteller for å sikre at vi jobber mot felles mål og skaper verdi for de vi er til for.

PRINSIPPER

for hvordan vi skal jobbe

Likeverdige partnere

Vi er nysgjerrige, anerkjenner hverandres kompetanse og spiller hverandre gode. Beslutninger blir tatt i fellesskap.

Samskapende hele veien

Vi lykkes med å utvikle de beste og mest bærekraftige løsningene fordi vi jobber sammen fra begynnelse til slutt.

Være i bevegelse

For at vi skal prioritere utviklingsarbeid i en travel hverdag trenger vi en eksplisitt plan og at det er fremdrift i utviklingsprosessen.

PRINSIPPER

for ledelse & organisering

Ledelse av innovasjon på tvers av organisasjoner

Vi skaper muligheter og handlingsrom innen og på tvers av deltakende organisasjoner, og tar eget ansvar for beslutninger i egen linje.

Enighet om felles utfordringer

Vi blir enige om hvilke utfordringer vi skal jobbe sammen for å løse og hva vi ønsker å oppnå.

Organisering på tvers og i linjen

Vi blir enige om hva vi skal organisere oss sammen om på tvers, og at vi skal dedikere ressurser, tid og riktige roller.

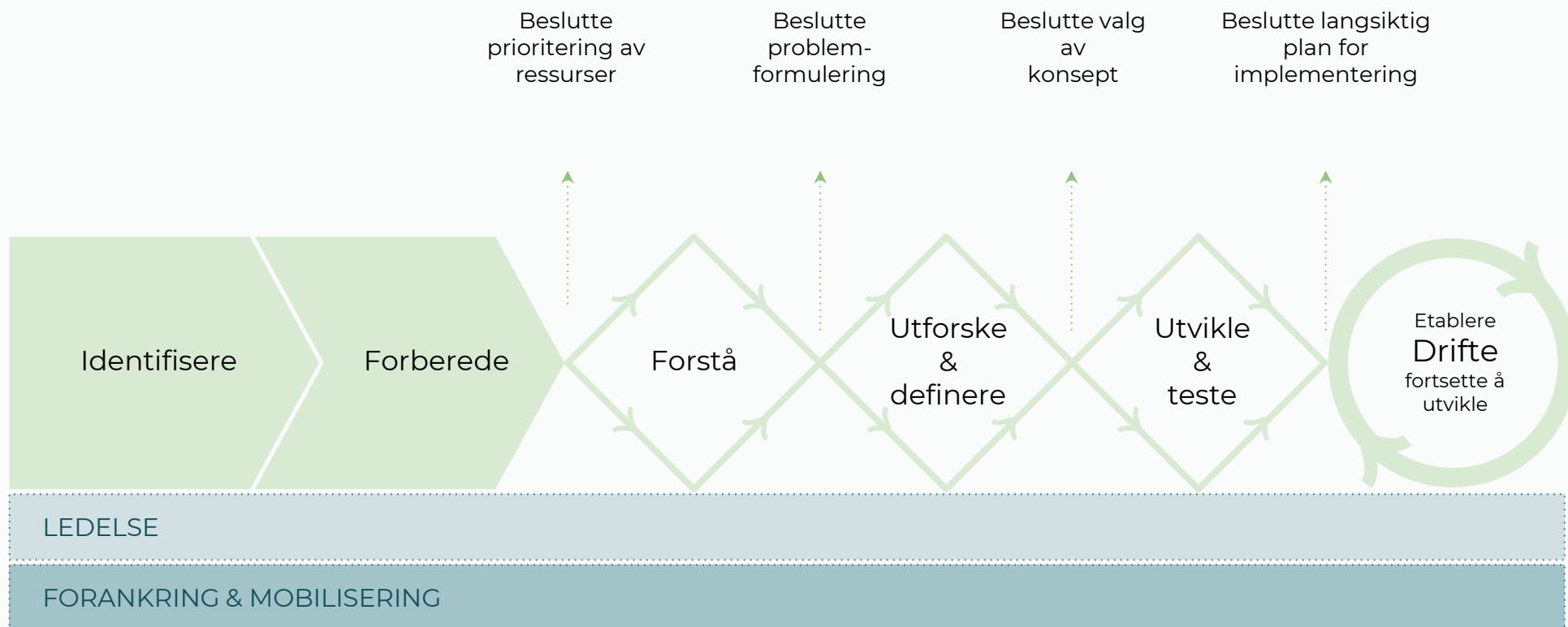

Møteplasser for å skape felles kultur

For å kunne jobbe godt sammen trenger vi møteplasser der vi kan bygge relasjoner, felles kultur, forståelse, holdninger og atferd.

ØYANEMODELLEN FOR INNOVASJON I HELSEFELLESKAP

Slik går vi frem når vi skal løse nye utfordringer

Forklaring: Prosessen deles inn i faser der hver fase har sine aktiviteter og leveranser. Grunnleggende for alle fasene er at arbeidet ledes og forankres hensiktsmessig både i og på tvers av organisasjoner.

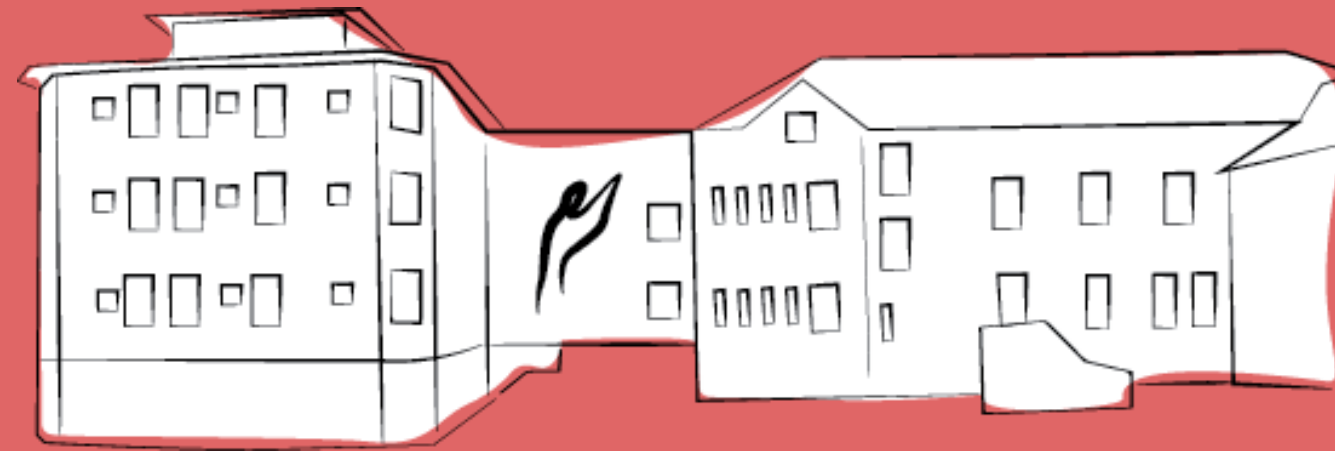
LIKEVERDIGE PARTER & PASIENT I SENTRUM
Krever en endring i maktbalanser- tør vi det?

EPISTEMISK YDMYKHET: å vite hva man er ekspert på og
hva man ikke er ekspert på

EPISTEMISK RETTFERDIGHET: å selv få presentere eget
utfordringsbilde

Det er ingen god overgang fra sykehus.

Flere av brukerne fortalte om utfordringer knyttet til utskrivelse. Overgangene karakteriseres av mangelfull og feil kommunikasjon.

«Det var veldig skummelt å bli sendt hjem, særlig uten å forstå hvorfor dette skjedde. Jeg var livredd for at det skulle skje igjen.»

Svingdørsprosjektet har resultert i Muli-tjenesten

- Muli-tjenesten består av
 - Muli-teamet – et tverretatlig og tverrfaglig koordinerende samhandlingsteam,
 - Enighet om bedre håndtering i og mellom aktørene
 - En forsterket oppfølging fra kommune- og spesialisthelsetjeneste, i tett samarbeid, resultert i færre innleggelser
 - Muli-appen – et digitalt kommunikasjonsverktøy for pasientene, utenfor kontortid
 - Utvikling støttes av forskningsprosjekt ved HVL

Oppgaven vår og tjenesteøkosystemet er å skape verdi

**New public management:
Hierarkisk styring (ekspert)**

Lederoppgave: tydelig styring

**New public governance:
Nettverk og samstyring**

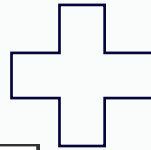
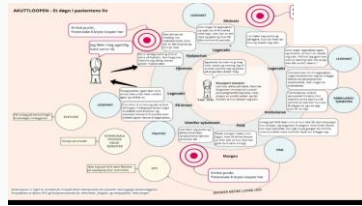
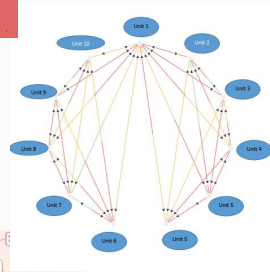
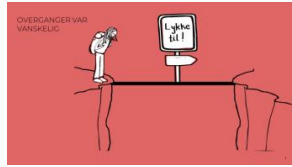
Lederoppgave: forhandle ml parter

**Økosystem: orkestrering av
kompleks virkelighet**

**Lederoppgave:
forstå interavhengighet,
likeverdighet & læring**

BROBYGGERNE					
	Øygarden	Askøy	NAV	BUP	DPS
Hvor trykker skoen for din organisasjon?	... (text) (text) (text) (text) (text) ...
Hva er ønsket gevinst av et	... (text) (text) (text) (text) (text) ...

Oppsummering av innsiktsarbeid høsten 2024

**Ansvarlig og bærekraftig håndtering
av økt henvisningsmengde**

Desember, 2024

InnoMed

Nye relasjoner
Felles kultur
Forstå felles
komplekse
utfordringer
Skape løsninger
sammen
Respekt
Selvstyring

Vi er et økosystem og må bli kjent, og finne nye måter å skape lokal sann kunnskap vår kontekst, og nye praksiser for å løse samfunnsoppdragene våre sammen

Transforming Health Care Through Cocreation of New Practices Across Organisations

Silo organised and fragmented mental health care services complicate resource coordination and coherent service delivery, posing significant risks to patient safety

How can we ensure participation?

What is the value of services for service users?

How are collaborative relations between service providers?

Who provides services to local service users?

What and how shall we change to create integrated services?

Can social innovation in a Health Community help create safe and integrated services for patients?

Reflecting over the four-year action research project

16 leaders participated from the four organisations constituting the Health Community for mental health: two municipals, one hospital and NAV

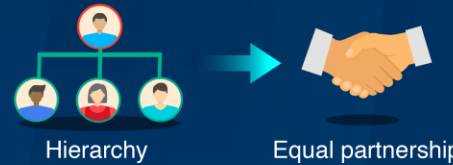

Group interview

One-day evaluation meeting

Five transformations in the Health Community

Shift in power dynamics

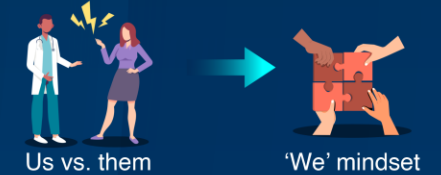
Relational awareness

Systemic identification and change of existing harmful practices

Cultural shift

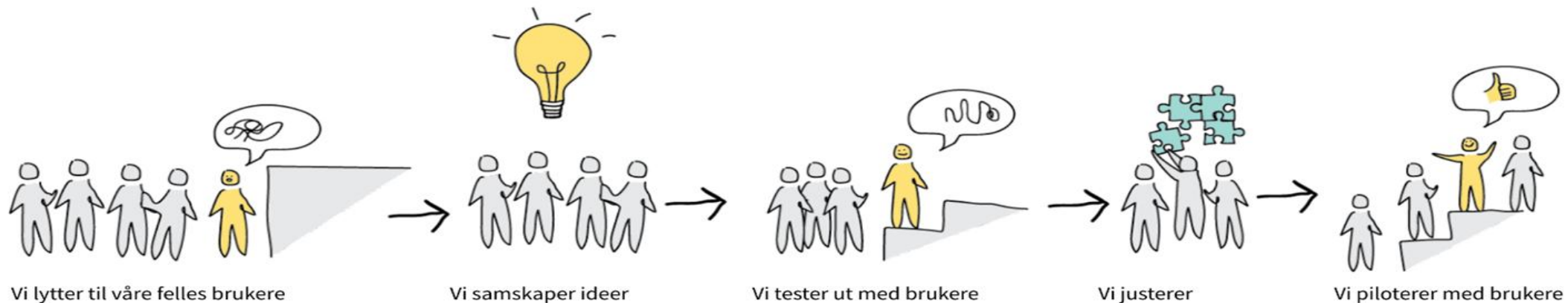
Self-steering towards collective goals

Local leaders can cocreate integrated mental health services through participation in social innovation and action research

Gevinst av lokalt samskapt innovasjon

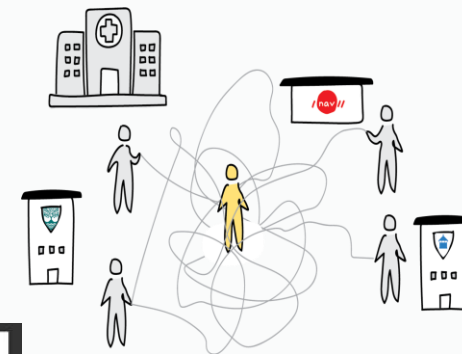
- **Felles virkelighetsforståelse rundt felles brukeres behov**
- Problemstillinger og løsning er kvalitetssikret å være relevant for bruker og alle aktører
- **Likeverdige parter**
- Kompetanse på å løse utfordringer sammen
- Mobiliserer kompetanse og ressurser i lokalmiljøet
- **Redusert risiko for uansvarlig innovasjon/uhensiktsmessig ressursbruk**

[Samskaping i Vest - Helse Bergen HF](#)

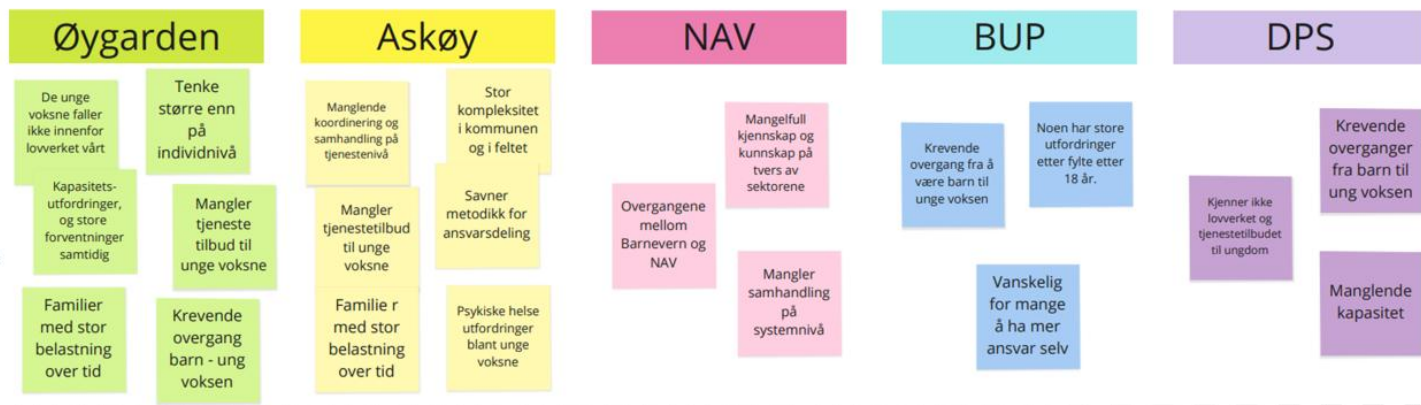
[Ledernetttverk Samskaping i Vest 2024 on Vimeo](#)

Brobyggerne, 2025 - Trygg overgang ung-voksen for unge med oppfølging fra barnevern

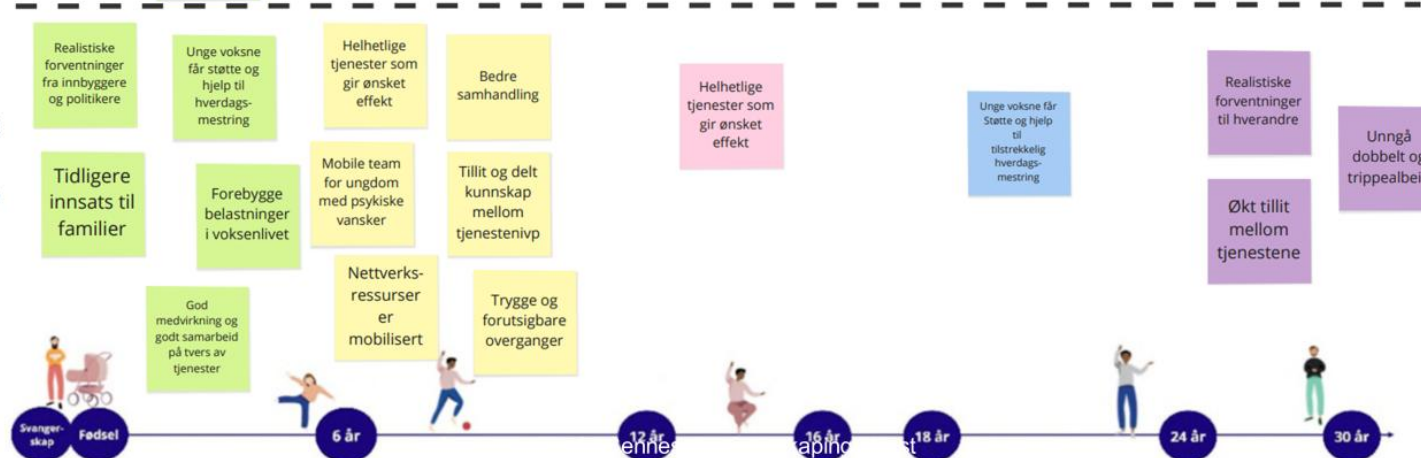

BROBYGGERNE

Hvor trykker skoen for din organisasjon?

Hva er ønsket gevinst av et slikt prosjekt?

	<i>Vil du vite mer?</i>	
Arrangør/sted	Arrangement / Tittel	Plattform og lenke
Digdir, Arendalsuka, 2022	Paneldiskusjon om « <i>Tillitsreformen + Innovasjon = bedre tjenester til innbyggerne</i> »	YouTube: https://www.digdir.no/digdir/tillitsreform-innovasjon-bedre-tjenester-til-innbyggerne-arendalsuka/3675
Digdir og DOGA, Oslo, 2022	StimuLab dagen 2022, foredrag om « <i>StimuLab prosjektet Pasientens helsetjeneste i et helsefelleskap</i> »	Youtube. Starter 39:35 min inn videoen: https://doga.no/kalender/stimulab-dagen-2022/
PWC Podcast Studio, Bergen, 2021	« <i>Tjenestedesign: nøkkel til et bedre helsetilbud?</i> » Dialog om erfaringer gjort i prosjektet mellom prosjektleder og PWC	Apple Podcast: Misjon Vestlandet - en podcastserie fra PwC: Tjenestedesign - nøkkelen til et bedre helsetilbud? on Apple Podcasts
Digdir 2021	<i>Brukerhistorie, Trude Senneseth. Hør hvordan hun opplevde StimuLabs metode som en kraftfull tilnærming til bedre samarbeid på tvers.</i>	Vimeo: https://vimeo.com/659255060
2020	Napha	Får 2 millioner til å gjøre psykisk helse- og rustjenester mer brukertilpasset - NAPHA Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid
Tankesmien Agenda, 16 juni 2021	Facebook direktesending og Podkastserie: episode om temaet <i>Tillit og psykisk helse</i>	Youtube: https://youtu.be/RrRUSP2QcVw Facebook-sendingen: https://fb.watch/69trls3Tgg/ Soundcloud (Podkast): https://soundcloud.com/tankesmien-agenda/tillit-og-psykisk-helse
Klassekampen, 21/7, 2021	Medieoppslag, innovasjonsprosjektet nevnt i artikkel	Nok stoppeklokketerapi Klassekampen
Innomed, oktober 2023	Webinar der svingdørsprosjektet presenteres	Webinar: Samhandling mellom kommuner og helseforetak Innomed

Takk for meg

Ta gjerne kontakt dersom du vil vite mer eller har innspill til meg

Trude.senneseth AT helse-bergen.no